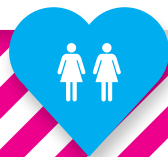
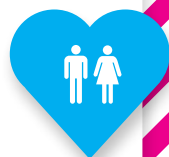
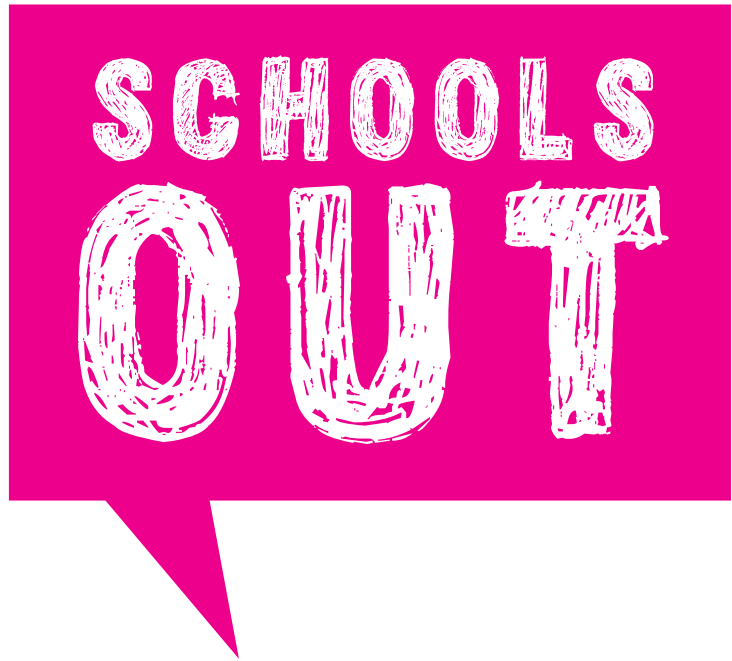
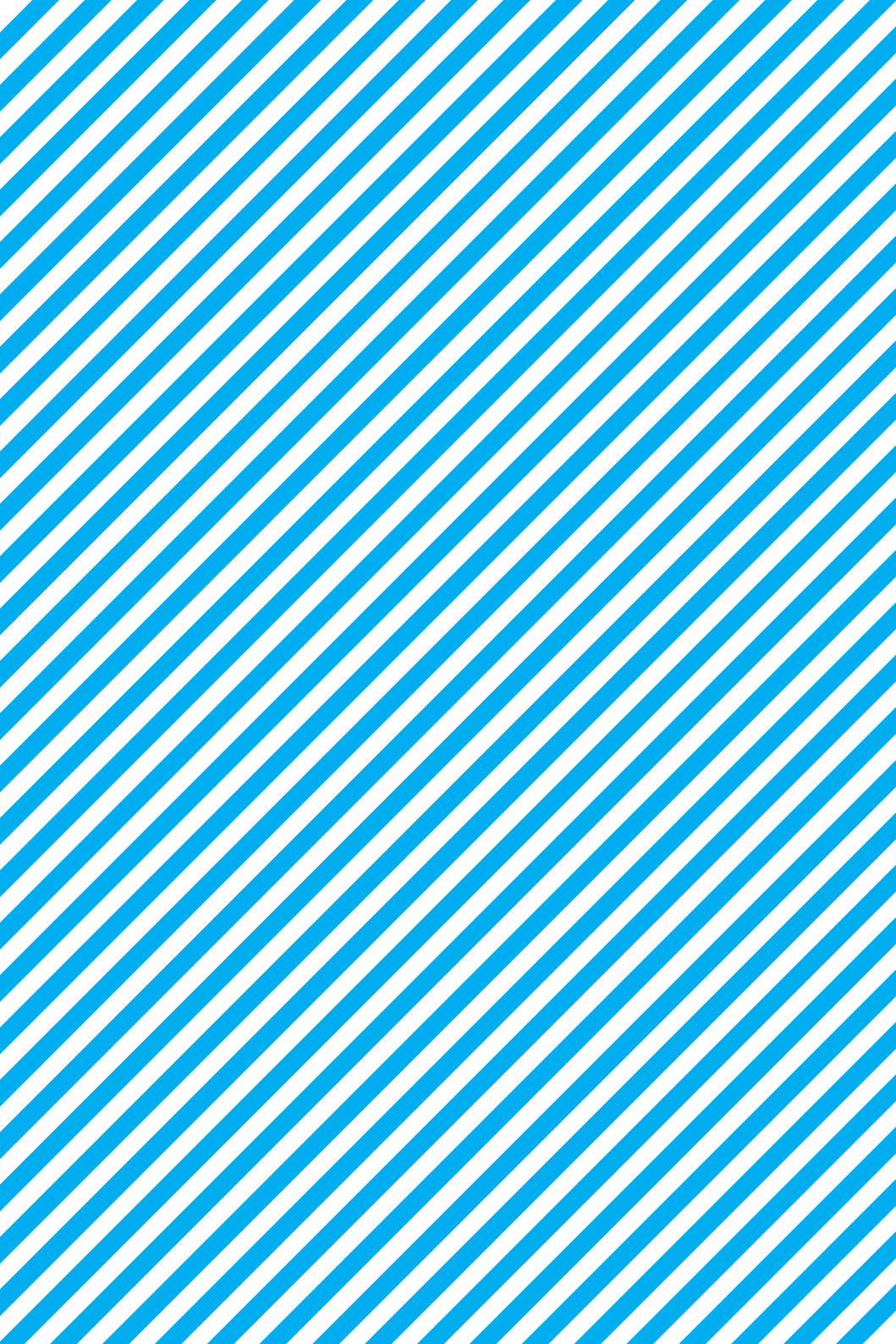

20% VAN
UW LEER-
LINGEN
TWIJFELT
WELEENS

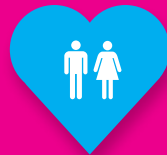
SCHOOLS
OUT
NIJMEGEN

NIJMEGEN

SchoolsOUT is een samenwerking tussen de Nijmeegse scholen voor Voortgezet onderwijs, GGD regio Nijmegen, gemeente Nijmegen en de Nijmeegse homobelangenorganisaties COC en DITO.

De school zou een prettige en veilige plek moeten zijn voor alle leerlingen en medewerkers. SchoolsOUT, voorheen het Nijmeegse Traject Voortgezet onderwijs en homoseksualiteit, ondersteunt daarom sinds 2002 scholen voor voortgezet onderwijs om tolerantie te vergroten rondom homoseksualiteit en seksuele diversiteit. Schools OUT is een samenwerking tussen de Nijmeegse scholen voor Voortgezet onderwijs, de GGD, de gemeente Nijmegen en de Nijmeegse homobelangenorganisaties COC en DITO.

In Nijmegen gaan circa 19.000 jongeren van 12-19 jaar naar het voortgezet onderwijs. In de puberleeftijd denkt 20% van de jongeren over seks met iemand van hetzelfde geslacht. Zo'n 10% experimenteert hier soms ook mee. Ook in Nijmegen zal 7-10% (1.300 – 1.900 leerlingen) zich op dit moment of later homo, lesbisch of biseksueel noemen, zo'n 20% (4000 jongeren) is hierover in dubio.

Aanleiding voor de start van het Traject Voortgezet onderwijs en homoseksualiteit was onder andere een Nijmeegs onderzoek¹ dat aantoonde dat de heteronorm in het onderwijs zo overheersend is, dat er weinig tot geen ruimte is voor andere seksuele gerichtheid. Ook uit ander onderzoek is bekend dat homoseksuele, lesbische en biseksuele jongeren (vanaf nu meestal holebi-jongeren genoemd) vaker leerproblemen hebben en vaker melding maken van psychosociale problematiek (eenzaamheid, depressie, suïcidaliteit)².

Ongeveer 50% van alle Nijmeegse jongeren (GGD Monitor EMOVO 2007) geeft aan dat je het op school beter niet kunt vertellen (of ze weten niet zeker of dat kan) als je homo of lesbisch bent. 1 op de 10 Nijmeegse jongeren zegt de vriendschap op als de beste vriend(in) homo/lesbisch blijkt te zijn. Gelukkig blijkt ook uit dit onderzoek dat Nijmeegse scholen het relatief goed doen op het gebied van tolerantie ten opzichte van holebi's, doordat er meer aandacht is voor seksuele diversiteit op school.

Onderzoek toont aan dat niet alleen holebi-jongeren lijden onder homofobie, maar dat homonegativiteit ook een vijandig klimaat creëert voor jongeren die zichzelf als heteroseksueel zien. Het blijkt dat bijvoorbeeld 'anti gay'-taalgebruik (zoals elkaar 'homo' noemen) al genoeg is om ervoor te zorgen dat alle leerlingen last hebben van rigide en intolerante oordelen en verwachtingen over eigen gevoelens, gedrag en gender-rol³.

Het doel van SchoolsOUT is dan ook om:

- ▶ een gunstig schoolklimaat te creëren voor de acceptatie van seksuele diversiteit bij docenten, medewerkers, leerlingen en ouders,
- ▶ pesten, discriminatie en uitsluiting op grond van (vermeende) homoseksualiteit structureel tegen te gaan
- ▶ dit in algemeen schoolbeleid te borgen

SchoolsOUT richt zich hierbij op de hele schoolpopulatie; medewerkers en leerlingen.

**EEN SCHOOL WAAR HOMOSEKSUALITEIT
GEWOON IS, DOET MEER DAN EEN LES
VOOR LEERLINGEN VERZORGEN.**

**HOMOSEKSUALITEIT IS VERWEVEN MET
ALLE ASPECTEN VAN HET SCHOOLLEVEN.
DAN IS HET PAS GEWOON!**

SchoolsOUT werkt hier samen met scholen aan door

- ▶ Kennis, inzicht en vaardigheden van leerlingen, docenten en medewerkers te vergroten. Hierdoor worden vooroordelen, discriminatie en overheersende vanzelfsprekendheid van de heteronorm zichtbaar en kunnen ook worden tegengegaan
- ▶ Op school te zorgen voor structurele steun voor en solidariteit met holebi-leerlingen en medewerkers. En ook met degenen die hierover nog in dubio zijn en mensen die nauw betrokken zijn bij holebi's, zoals bijvoorbeeld kinderen van homoseksuele ouders.

In 2008 tekenden alle Nijmeegse scholen voor Voortgezet Onderwijs en de gemeente Nijmegen het Convenant Traject Voortgezet onderwijs en homoseksualiteit, in aanwezigheid van minister Plasterk. Nijmegen loopt met SchoolsOUT voorop in Nederland als het gaat om structurele aandacht voor seksuele diversiteit binnen het Voortgezet Onderwijs!

Wat biedt SchoolsOUT?:

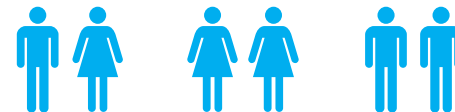
SchoolsOUT faciliteert en ondersteunt scholen met:

- ▶ deskundig advies en praktische ondersteuning bij het maken en uitvoeren van het beleid, passend bij de specifieke wensen en cultuur van de school.
- ▶ de SchoolsOUT Menukaart met regionale activiteiten en interventies op het gebied van educatie, zorg, zichtbaarheid en beleid.
- ▶ www.schoolsOUTweb.nl, een op de regio gerichte website waar medewerkers tips vinden om homoseksualiteit te integreren in het lesprogramma en leerlingen boeken, films, muziek, folders, websites en ideeën kunnen vinden hoe je homoseksualiteit op school bespreekbaar kunt maken.

¹ Overbeek, Nique van & Renkens, José (1998), De heteroseksuele school)

² Steeds gewoner, nooit gewoon. Acceptatie van homoseksualiteit in Nederland, Sociaal Cultureel Planbureau 2010

³ Epstein: 2001, Espelage en Swearer: 2008, Swearer et al. 2008.

INHOUDS OPGAVE

Inhoudsopgave:

Inleiding	05
Waarom een Menukaart?	10
10 kenmerken van een veilige school voor holebi's	12
Basis menukaart	14
Tekst Convenant - Traject Voortgezet Onderwijs en Homoseksualiteit	16
Roze sociale kaart	18
Websites met informatie	22
Roze leeslijst	24
Roze filmlijst	28
Meer lezen voor onderwijspersoneel - informatie en onderzoek over homojongeren en tips voor beleid	32
Interactieve workshops voor leerlingen en medewerkers	34
Menukaarten:	
Menu 1: Beleid, regels en handhaving	40
Menu 2: Educatie	50
Menu 3: Zorg, begeleiding en signalering	60
Menu 4: Zichtbaarheid	66

Waarom een Menukaart?

Er zijn via SchoolsOUT veel activiteiten voor scholen beschikbaar. Deze zijn samengebracht in deze menukaart; zodat overzichtelijk en gemakkelijk te vinden is wat uw school zou kunnen doen om aandacht voor homoseksualiteit en seksuele diversiteit structureel te maken.

De SchoolsOUT menukaart helpt bij het maken van keuzes.

Er zijn veel activiteiten beschikbaar die een bijdrage kunnen leveren aan de verbetering van sociale veiligheid van holebi's. We hebben ze samengebracht in deze menukaart. Het werkt het best als er tegelijkertijd op verschillende terreinen interventies worden ingezet. Dan versterken de activiteiten elkaar.

Advies:

01 Start met de basis en borging

Ons advies is te starten met een aantal activiteiten uit het 'basismenu' (zie pagina 15). Dit menu geeft overzicht van de activiteiten die minstens ingezet moeten worden om tot een samenhangend beleid te kunnen komen. Het gaat om grotere en kleinere activiteiten. U kunt deze in één keer naast elkaar starten. U kunt ook kiezen voor een groeimodel waarbij de basis na een paar jaar volledig ingevoerd is.

Wat u ook kiest: maak in ieder geval per activiteit meteen ook plannen voor de borging daarvan. U bent er dan van verzekerd dat elke generatie leerlingen deze activiteit jaarlijks aangeboden krijgt.

02 Daarna

Daarna zijn er in de vier volgende menu's vele mogelijkheden om de basis uit te breiden. Deze suggesties zijn ook heel bruikbaar als u ideeën zoekt voor een project, een werkweek, een onderwerp voor een profiel-werkstuk, een training voor collega's etc.

Tot slot: Op maat

Mogelijk zoekt u een activiteit die niet op de menukaart staat. Of u wilt een bepaalde activiteit uitvoeren maar het is nodig om deze wat meer op maat van de school te maken. Neem dan contact op met de coördinator van SchoolsOUT. Er is veel mogelijk.

Hoe kiezen?

Deze menukaart is ingericht in vier menu's; Schoolbeleid en regelgeving, Educatie, Zorg en signalering en Zichtbaarheid. Zie hieronder voor meer uitleg over de menukaart.

Menu 1: Beleid en regelgeving:

Dit menu biedt aangrijpingspunten voor de structurele inbedding van aandacht voor homoseksualiteit en seksuele diversiteit binnen het bredere schoolbeleid rond diversiteit en omgangsvormen. SchoolsOUT ondersteunt en adviseert u bij het opstellen van beleid en hoe de vertaalslag van beleid op papier naar uitvoering in de praktijk goed te kunnen maken.

Menu 2: Educatie:

Welk vak ook gegeven wordt, er zijn altijd aanknopingspunten te vinden om aandacht te besteden aan seksuele diversiteit. SchoolsOUT biedt concrete suggesties, Nijmeegse of landelijke lespakketten, leswijzers en andere voorbeelden. U kunt ook denken aan interactief theater, workshops of voorlichtingen over homoseksualiteit.

Menu 3: Zorg: signalering en begeleiding:

Dit menu biedt mogelijkheden voor de zorgstructuur op school om kennis op te doen over seksuele diversiteit en kwesties hieromtrent goed te kunnen begeleiden. SchoolsOUT richt zich op schoolmaatschappelijk werk, vertrouwenspersonen, mentoren en zorgcoördinatoren en geeft advies waar nodig.

Menu 4: Zichtbaarheid:

De cultuur, sfeer, voorzieningen, lesinhouden en projecten op school en het (voorbeeld)gedrag van het schoolpersoneel hebben grote invloed op leerlingen. Dat homoseksualiteit zichtbaar 'normaal' is op scholen, is niet vanzelfsprekend en vergt soms extra, maar niet altijd ingewikkelde, inspanningen. SchoolsOUT biedt ideeën en faciliteert schoolinitiatieven om seksuele diversiteit in school zichtbaar te maken.

En vooral: begeleiding op maat: Per school(locatie) kijkt SchoolsOUT wat aansluit bij de behoeftes en wensen van de school. In gesprekken wordt gekeken waar de school zich bevindt en welke stappen er al zijn gezet. SchoolsOUT sluit aan bij de sterktes van de school en biedt mogelijkheden om deze verder te vergroten.

10 KEN- MERKEN VAN EEN VEILIGE SCHOOL VOOR HOLEBI'S

10 kenmerken van een veilige school voor holebi's

- 01 Er is een schoolbeleid met duidelijke gedragsregels en een goede handhaving daarvan.
- 02 Het beleid wordt consequent uitgedragen zowel mondeling als op schrift (bijvoorbeeld: in het schoolboekje, het pestprotocol, de folder van de vertrouwenspersonen, in uw visie op discriminatie, bij het werven van personeel, in het inwerkprotocol).
- 03 Er is onderlinge sociale steun door en voor onderwijspersoneel, hierin wordt het team regelmatig getraind.
- 04 Het personeel heeft een open houding en besteedt daar in trainingsbijeenkomsten of teamwerk regelmatig aandacht aan.
- 05 De school heeft een klachtenprocedure en -commissie en een vertrouwenspersoon: beiden zijn bij iedereen bekend.
- 06 Het is mogelijk om incidenten te registreren op homoseksualiteit.
- 07 De zorgstructuur is in staat tot signalering en begeleiding van leerlingen met problemen / vragen op gebied van seksuele gerichtheid. Leden van de zorgstructuur worden daar regelmatig in (bij)geschoold.
- 08 Binnen educatie is er expliciete en impliciete aandacht voor seksuele diversiteit. Elke leerling komt deze aandacht op verschillende momenten in de schoolcarrière en vanuit meerdere vakken tegen.
- 09 Bij educatie wordt ook gebruik gemaakt van interactief theater en/of voorlichting door ervaringsdeskundigen (COC - voorlichtingsgroep).
- 10 Seksuele diversiteit is zichtbaar gemaakt binnen de school.

BASIS MENU KAART

Basis menukaart

Menu 1: Beleid en regelgeving

- 01 Regelgeving en handhaving: geen homo-onvriendelijk scheldgedrag en een goede klachtenregeling
 - 02 Vertrouwenspersoon heeft ook oor en oog voor holebi's
 - 03 "Homoseksualiteit" is een item bij incidentenregistratie
 - 04 Jaarlijks tijd en budget voor uitvoering van activiteiten
-

Menu 2: Educatie

- 05 Jaarlijks minimaal 1 lesuur verzorging/biologie in leerjaar 1 of 2
 - 06 Jaarlijks interactief theaterjaar in leerjaar 3 of 4
 - 07 Jaarlijks de COC voorlichtingsgroep in leerjaar 3 of 4
 - 08 Jaarlijks minimaal 1 lesuur maatschappijleer in leerjaar 4 of 5
 - 09 Jaarlijks geschiedenis aandacht WO II
 - 10 Boekenlijsten talen voor leerjaar 4, 5 of 6
 - 11 Eenmaal per 5 jaar scholing team
-

Menu 3: Zorg, signalering en begeleiding

- 12 In bezit van Roze sociale kaart
 - 13 Volgt eenmaal per 3 jaar workshop
 - 14 In bezit van brochures en materialen, verspreidt deze waar nodig
-

Menu 4: Zichtbaarheid

- 15 Op de schoolsite een link naar www.schoolsOUTweb.nl
 - 16 Op minstens één plek in de school duidelijk zichtbaar voorlichtingsmateriaal of literatuur naar keuze
-

Ondergetekenden:

De Gemeente Nijmegen, in deze vertegenwoordigd door mevrouw H.T.M. Scholten, wethouder voor Zorg & Welzijn, Jeugd, Integratie & Emancipatie, mevrouw J.G. Kunst, wethouder voor Economie, Onderwijs, Cultuur, Personeel & Organisatie, hierna te noemen de gemeente,

GGD, Regio Nijmegen, in deze vertegenwoordigd door de heer W. Keijzer, directeur, en de begeleidingscommissie van het SchoolsOUT Voortgezet Onderwijs en Homoseksualiteit, vertegenwoordigd door de heer P. van Loon, voorzitter COC Nijmegen, mevrouw E. Hulshof, voorzitter DITO! homojongerenorganisatie, mevrouw G. Zijlmans, voorzitter van de begeleidingscommissie namens GGD Regio Nijmegen, de heer E.J.A. Peters, voorzitter van de Contactgroep Schoolleiders Nijmegen (CSN) en de heer B. Kwakkel, vertegenwoordiger van het Bestuurlijk overleg Voortgezet Onderwijs (BEVO);

Overwegende:

- ▶ dat de raad van de gemeente Nijmegen de notitie seksuele diversiteit "Hand in Hand" 2008-2011 heeft vastgesteld;
- ▶ dat de GGD Regio Nijmegen op verzoek van de gemeente in nauwe samenwerking met verschillende partnerorganisaties het SchoolsOUT "Voortgezet onderwijs en homoseksualiteit" uitvoert, verder te noemen het SchoolsOUT;
- ▶ dat de doelstelling van dit SchoolsOUT is het verbeteren van het schoolklimaat rondom homoseksualiteit op alle VO scholen in Nijmegen, zodat de tolerantie verhoogd wordt en het creëren van draagvlak voor acceptatie van seksuele diversiteit bij docenten, medewerkers, ouders en leerlingen;
- ▶ dat dit SchoolsOUT gebruik maakt van een keuzemenu, waarbij homoseksualiteit een item is. Ingrediënten van het keuzemenu zijn:
 - . ondersteuning bij het maken van schoolbeleid
 - . uitvoering van een educatieprogramma
 - . interactief theater met workshops voor zowel docenten als leerlingen
 - . leren observeren, signaleren en begeleiden van problemen bij leerlingen;

- ▶ dat de begeleidingscommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de gemeente, de scholen, het COC, DITO! homojongerenorganisatie en GGD Regio Nijmegen, sturing geeft aan het SchoolsOUT;
- ▶ dat het SchoolsOUT en de producten uit het keuzemenu tot stand zijn gekomen in samenwerking met de betrokken VO scholen;
- ▶ dat de raad van de gemeente Nijmegen bij amendement van 4 juli 2007 de toekomst van het SchoolsOUT heeft gewaarborgd door structureel gelden vanuit de WMO voor het SchoolsOUT beschikbaar te stellen;

Bevestigen per heden:

- ▶ dat de scholen zich committeren aan het SchoolsOUT en actief betrokken blijven bij de uitvoering van het SchoolsOUT;
- ▶ dat de scholen daarbij producten afnemen uit het genoemde keuzemenu;
- ▶ dat de scholen jaarlijks structureel aandacht besteden aan homoseksualiteit;
- ▶ dat de gemeente de coördinerende functie van de GGD waarborgt;
- ▶ dat de gemeente zodoende zorg draagt voor een actueel en kwalitatief goed aanbod in het keuzemenu.

Evaluatie:

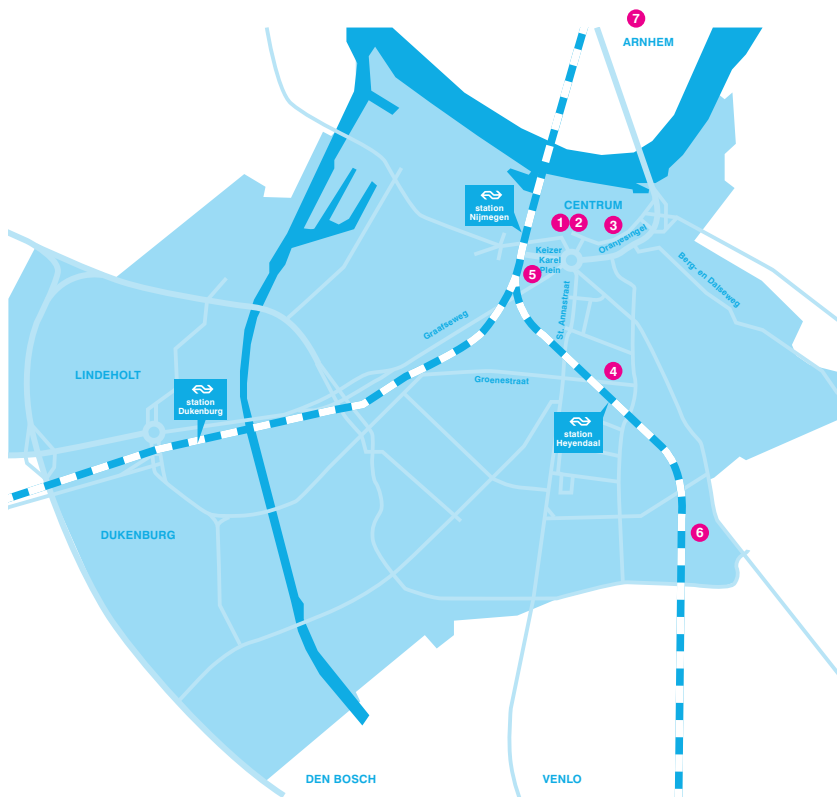
Partijen evalueren de uitvoering en werking van dit convenant jaarlijks voor het eerst vóór juni 2009. De begeleidingscommissie geeft sturing aan de evaluatie.

Fasering:

Dit convenant treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening en eindigt met ingang van 1 januari 2012.

Aldus getekend op 11 oktober 2008:

Gemeente Nijmegen	H.T.M. Scholten
Gemeente Nijmegen	J.G. Kunst
GGD Regio Nijmegen	W. Keijzer
COC Nijmegen	P. van Loon
BEVO	B. Kwakkel
CSN	E.J.A. Peters
Dito!	Evelien Hulshof
begeleidingscommissie	G. Zijlmans

NIJMEGEN

01 COC Nijmegen

Het COC Nijmegen zet zich in om tot volledige sociale acceptatie van seksuele diversiteit te komen. Daartoe organiseert het COC activiteiten voor allerlei groepen, biedt hulp en advies aan personen en geeft beleidsadviezen. U kunt op de website ook meer informatie vinden over de COC voorlichtingsgroep.
www.cocnijmegen.nl
info@cocnijmegen.nl

Team Voorlichting:
voorlichting@cocnijmegen.nl

02 Dito! homojongerenorganisatie voor lesbische, homo- en biseksuele jongeren t/m 25 jaar

DITO! is een zelfstandige organisatie in Nijmegen voor en door jongeren die lesbisch, homo- of biseksueel zijn. Stichting Dito! zet zich al 25 jaar in voor het bevorderen van de persoonlijke en maatschappelijke emancipatie van lesbische, homo- en biseksuele jongeren van 12 tot en met 26 jaar. DITO! wordt door jongeren gerund, zij bedenken en organiseren de activiteiten, bezoeken scholen en begeleiden gespreks-groepen voor andere lesbische, homo- en biseksuele jongeren.
www.dito-online.nl
info@dito-online.nl

03 De Feeks

Nijmeegse Boekhandel de Feeks is gespecialiseerd in homo- en lesbische boeken, zowel literatuur, informatief als kinderboeken, en DVD's.
www.feeks.nl

04 GGD regio Nijmegen

Groenewoudseweg 275
 6524 TV Nijmegen
 024 - 3297185
www.ggd-nijmegen.nl
Preventie SOA-HIV / GGD soa-poli:
 Afspraak maken: 024 - 3297120
 (spreekuur gratis en anoniem)

05 Bureau Gelijke Behandeling Gelderland Zuid: Ieder1Gelijk

De Ruyterstraat 17
 6512 GA Nijmegen
 024-3240400
info@ieder1gelijk.nl
www.ieder1gelijk.nl/

06 NIMkring

Psychosociale hulpverlening voor homoseksuele, lesbische en biseksuelen.
www.nim.nl
 Chris van Raan
 024 - 3780770 (tot 12.30 uur)
c.vanraan@nim.nl

07 Groep 7152

Organisatie voor lesbische en biseksuele vrouwen. Regio Arnhem/ Nijmegen
 Coehoornstraat 4-6, Arnhem
 026 - 3703556
mccgaschroder@hetnet.nl

Algemene Onderwijsbond (Aob)

Lesbo-Homogroep: Ondersteuning van organisatie en personeel bij veiligheidsbeleid en anti-pestbeleid.

Ondersteuning bij coming-OUT van werknemers in het onderwijs.

www.aob.nl

Christelijk Homo Jongeren Contact (CHJC)

Vereniging voor christelijke homo's en lesbiennes met regionale activiteiten en contactpersonen.

www.chjc.nl

COC Nederland

Nederlandse vereniging tot integratie van homoseksualiteit. Het COC biedt opvang en introductie, jongeren- en gespreksgroepen, onderwijsprojecten, voorlichting en beleidsbeïnvloeding.

www.coc.nl

Edudivers

Kenniscentrum seksuele diversiteit in het onderwijs met diverse producten, projecten en ondersteunende diensten voor homo-tolerante scholen.

www.edudivers.nl

Gay & Lesbian Switchboard:

Landelijke informatie- en adviespunt voor alle vragen over homoseksualiteit, bisexualiteit en transgender leefstijl.

Ook is er informatie over homo- en lesbische verenigingen, clubs en uitgaansgelegenheden. Bellen voor een meer persoonlijk gesprek: 020 - 623 65 65.

www.switchboard.nl

Gay-Straight Alliance

Project ondersteund door COC Nederland, gericht op ondersteuning van groepen homo- en heteroleerlingen die zelf op de eigen school homoseksualiteit zichtbaar en bespreekbaar willen maken.

www.gaystraightalliance.nl

JMHO

Stichting voor jongeren met een homo-ouder. Geeft informatie en organiseert weekenden en gespreksgroepen:

06-54346043

contact@jmho.nl

www.jmho.nl

Jong&OUT

Jong&OUT is opgezet door COC Nederland samen met holebi-jongeren. Jong&OUT organiseert regionale activiteiten voor jonge holebi's onder de 18 jaar. Tijdens deze activiteiten zijn er altijd begeleiders aanwezig, wordt er geen alcohol geschonken en is er altijd plek voor ouders om bij elkaar te komen. Ook de website is alleen toegankelijk t/m 18, zodat er een veilige omgeving gecreëerd wordt. Om lid te worden moeten jongeren hun id-kaart laten zien, door middel van de webcam of door een scan van de id-kaart op te sturen. Iedere dag tussen 18:00 en 20:00 uur is het webteam online op msn via jong.en.OUT@live.nl. Zij controleren de aanmeldingen en zijn ook bereikbaar voor vragen.

www.jongenOUT.nl

De Kringen

Landelijke organisatie voor landelijke gespreks- & gezelligheidsgroepen. Organiseert mannen-, vrouwen- en gemengde kringen en kringen voor jongeren vanaf zestien jaar. Aan de hand van thema's wordt met elkaar gepraat. Er zijn kringen in heel Nederland.

www.kringen.nl

Het Landelijk Netwerk Bisexualiteit (LNBi)

Landelijke Nederlandse vereniging voor bisexuelen.

www.lnbi.nl

Movisie

Werkt voor en met overheden, burgerinitiatieven, vrijwilligers- en professionele (onderwijs)organisaties met als doel de participatie en de zelfredzaamheid van burgers te bevorderen, ook op het gebied van homobeleid.

www.movisie.nl

Respect2love:

Website en campagne over homoseksualiteit en etniciteit, allochtone (heteroseksuele) jongeren, chathulpverlening. Respect2love is dé plek waar jij terecht kan, ongeacht je culturele achtergrond.

Project i.s.m. COC Nederland, Art.1, Forum, Schorer, Movisie, Rotterdam verkeert en Stichting Teletrust.

www.respect2love.nl

Rutgers WPF

(Voorheen Rutgers Nisso Groep):

Zet zich in voor goede seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. Voor ieder mens, ongeacht geslacht, (culturele) achtergrond of seksuele voorkeur. Geeft trainingen, doet onderzoek, geeft folders en lesmappen uit.

www.rutgersnissogroep.nl

Schorer

Vraagbaak op het gebied van gezondheid en welzijn van homoseksuele mannen en lesbische vrouwen.

Helpdesk ma t/m do 10-17u:

020 - 6624206

helpdesk@schorer.nl

www.schorer.nl

Transvisie, centrum voor genderdiversiteit

Sarphatistraat 35, Amsterdam

020 - 573 9 430 (werkdagen 13 - 17 uur)

transvisie@transvisie.nu

www.transvisie.net

Websites

Websites met meer informatie over homoseksualiteit en seksuele diversiteit.

Websites: Regionaal

www.schoolsOUTweb.nl:

SchoolsOUTweb is er voor iedereen die graag wil dat de school een prettige en veilige plek is voor alle leerlingen en medewerkers: of ze nu hetero-, homo-, lesbisch of biseksueel zijn! De diensten en materialen op deze site zijn zoveel mogelijk regionaal van aard. SchoolsOUTweb bestaat uit 2 gedeeltes, één voor medewerkers en één voor leerlingen. Elk met een eigen invulling. Van boekenlijsten tot reglementen, van muziek tot voorlichtingsactiviteiten. Alles kun je hier vinden.

www.lesbischarchief.nl

Het Lesbisch archief Nijmegen wil de geschiedenis van lesbische en biseksuele vrouwen behouden en haar kennis delen. Op de website van het Lesbisch Archief worden lesbische schatten letterlijk uit de kast gehaald, zodat toekomstige generaties lesbiennes toegang zullen hebben tot het materiaal dat hun geschiedenis vormt.

Websites: Nationaal

www.gayandschool.nl:

Website door Algemeen Pedagogisch Studiecentrum APS, instituut voor onderwijsverbetering, op verzoek van het Ministerie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. U vindt op de website Gay and School heel veel gemakkelijk toegankelijke informatie voor leerlingen, personeel en directieleden van scholen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs op het gebied van homoseksualiteit, biseksualiteit en genderdysforie. Zeer handig is de grote selectie beeld- en geluidsmateriaal, zoals televisiefragmenten, ingedeeld naar doelgroep. Daarnaast zijn er actuele berichten uit de media rondom hltb en onderwijs, beleidsinstrumenten, tools en lesmaterialen.

www.allesovergay.nl:

Deze website van de Schorerstichting is ontstaan uit het boek '100 vragen over homoseksualiteit' en geeft antwoord op de 100 meest gestelde vragen over homoseksualiteit. Heel geschikt voor jongeren.

www.gaystraightalliance.nl

Een Gay-Straight Alliance, oftewel een GSA, is een groep van homo- en hetero leerlingen die homoseksualiteit zichtbaar en bespreekbaar maken. Op deze website kun je informatie vinden hoe je een GSA opzet. Ook kun je zelf een profiel aanmaken en je GSA presenteren op deze site.

In het forum kun je meepraten over hoe jij op je school homoseksualiteit zichtbaar, bespreekbaar en meer geaccepteerd kunt maken.

www.edudivers.nl

EduDivers is een landelijk kenniscentrum voor onderwijs en seksuele diversiteit. Edudivers biedt advies, training en voorlichting aan scholen, instellingen en gemeenten bij diversiteitsbeleid. Er staan veel (beleids)voorbeelden, handleidingen voor directies, lessuggesties, tips en veelgestelde vragen op de site voor verschillende onderwijsniveaus en -types.

www.comingOUT.nl

Deze site is bedoeld voor jongeren die homo- of biseksueel zijn of zich afvragen of ze het zijn. En voor ouders/bekenden; ineens kwam je zoon/dochter of beste vriend/vriendin naar je toe...: "Ik moet je wat vertellen..." Hoe reageerde jij toen? En hoe kijk je daarop terug? Mensen schrijven over hun ervaringen zodat andere jongeren/ouders/bekenden hier steun aan kunnen ondervinden.

www.uitdekast.kro.nl

Website opgericht door de KRO. Op deze site is informatie te vinden over roze organisaties, clubs, links en coming OUT- verhalen. Daarnaast zijn de Tv-uitzendingen te bekijken waarin Ari Boomsma jongeren begeleidt met hun coming OUT.

www.movisie.nl

Het kenniscentrum Movisie lesbisch en homo-emancipatiebeleid ondersteunt regionaal beleid, verspreidt kennis en volgt beleid en wet- en regelgeving over emancipatie van homo's en lesbiennes.

www.expreszo.nl

Expreszo is een landelijk magazine dat zes keer per jaar door veel lesbische, homo- en biseksuele jongeren wordt gelezen. Ook is Expreszo op Internet te vinden met dé site voor homojongeren.

Roze Leeslijst

De lijst hieronder geeft een heel kleine selectie ideeën en tips voor boeken en films over homoseksualiteit voor meiden en jongens van 12-18 jaar. Je kunt de boeken bij iedere boekhandel en via internet kopen of bestellen. Bijna alle hieronder genoemde boeken zijn in ieder geval ook verkrijgbaar via Nijmeegse boekhandel De Feeks.

De Feeks is gespecialiseerd in homo-, lesbische en vrouwenliteratuur. Ook zijn er bij De Feeks kaarten, cadeautjes en een mooie selectie kinderboeken, spannende boeken en actuele bestsellers te koop:

De Feeks

Van Welderenstraat 34 Nijmegen.
024-3239381
books@feeks.nl
www.feeks.nl

Openingstijden:

maandag 13.00-18.00,
dinsdag, woensdag, vrijdag 10.00-18.00
donderdag 10.00-20.00
zaterdag 10.00-17.00.

Romans over meiden (12-18):

Fun Home | Alison Bechdel

2011 | 9789077766477

Graphic novel: Autobiografisch stripverhaal van Alison Bechdel over de relatie met haar vader, gebaseerd op haar vroege dagboeken. Wat vader en dochter delen, is hun passie voor literatuur. En zij blijken nog iets gemeen te hebben: hun homoseksualiteit.

Bracke for girls | Dirk Bracke

2010 | 9789059083882

3-in-1 romans over en voor meisjes (Zij en Haar is een lesbisch verhaal).

Sugar rush | Julie Burchill

2007 | 9789080879737

Nadat haar moeder is weggelopen, moet een 15-jarig meisje naar een andere school wat een cultuurschok bij haar teweegbrengt. Een andere schok ervaart ze wanneer ze meer voor haar nieuwe vriendin blijkt te voelen dan vriendschap.

Villa Volta | Anja de Crom

2006 | 9789080872271

Een gesjeesde studente wordt gevraagd te komen wonen in een woongroep met een vijftal lesbische vrouwen.

Hals Over Kop | Anja de Crom

9789079556052 / Vervolg op Villa Volta!

Sara leidt een rustig leventje. Ze is huismeester in Villa Volte, een woongroep voor oudere Lesbo's. Ze heeft daarnaast een leuke baan in het filmhuis en is gelukkig met haar vriendin Mo. Daarin komt verandering als er een brief op de deurmat ploft.

Herinneringen aan Grace |

Catherine Hall

2010 | 9789023455653

Een 12-jarig meisje moet aan het begin van de Tweede Wereldoorlog vanwege het oorlogsgevaar evacueren van Londen naar Kent. Daar krijgt ze een pleegzusje dat veel voor haar gaat betekenen.

Verliefd zijn is een ramp! |

Caja Cazemier

2003 | 9789021619461

Myra ontdekt dat haar vriendin Jessica, die er geen geheim van maakt dat ze op meisjes valt, veel meer voor haar betekent dan ze wil toegeven.

Kussen tussen pita friet |

Evelien Van Landeghem

2010 | 9789059325951

Twee tienermeiden die samen een relatie hebben, stuiten in hun omgeving op weerstand.

Twee meisjes, een liefdesgeschiedenis |

Perihan Magden

2006 | 9789025368173

In Istanbul groeien twee totaal verschillende tienermeisjes op. De ongelukkige Behiye lijdt onder haar driftbuien en depressies en komt uit een moeilijke gezinssituatie. Handan is haar tegenpool. Als de meisjes elkaar ontmoeten zijn ze meteen gek op elkaar. Er groeit een vriendschap die zo sterk is dat Behiye haar ouderlijk huis verlaat en bij haar vriendin intrekt.

Vingervlug | Sarah Waters

2004 | 9789038884356

Een Londens weesmeisje, dat vanaf 1845 wordt opgevoed door een vrouw met onderwereldconnecties, wordt gevraagd mee te werken aan het plan van een schurk om een rijke erfgename te verleiden.

Schijn, hoop en liefde | Rianne Witte

2009 | 9789079556038

Linda Schuiteman woont bij haar ouders in een Veluws dorpje. Al sinds de kleuterschool weet Linda dat ze meisjes leuker vindt dan jongens, maar omdat ze er zeker van is dat haar strengreligieuze omgeving homoseksualiteit afkeurt, heeft ze niet de moed om ervoor uit te komen. Op advies van haar beste vriendin, reageert ze op een contactadvertentie.

Romans over jongens (12-18)

De trimbaan | Imme Dros

1994 | 9789021432250

Filip en zijn Surinaamse vriend Rogier werken maandenlang samen om een oude trimbaan op te knappen. Langzamerhand ontstaat er een relatie tussen de twee jongens die ze eerst zelf niet begrijpen. Als Rogier bekent dat hij homo is, raakt Filip in verwarring.

Will Grayson, will grayson |

Green, John / Levithan, David

2010 | 9789047703273

De paden van de heteroseksuele Will en homoseksuele will- beiden op zoek naar liefde - kruisen elkaar op een bizarre locatie in Chicago. Vanaf dat moment raken hun levens in een stroomversnelling die uitmondt in een krankzinnige, flitsende musical.

Soldaten huilen niet |

Rindert Kromhout

2010 | 9789025856151

Quentin Bell, neefje van Virginia Woolf, groeit samen met zijn broer en zusje op in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw. Het grote landhuis van zijn familie wordt bewoond en bezocht door een bonte verzameling vrije geesten.

Kartonnen dozen | Tom Lanoye

2007 | 9789044611007

In een scholier bloeit langzaam een liefde op voor een school- en seksegenoot.

Gebroeders | Ted van Lieshout

2002 | 9789046806647

Kun je nog een broer zijn als je broer dood is? De zestienjarige Luuk vraagt het zich vaak af. Marius is gestorven, en Luuk bleef alleen achter met hun ouders. Luuk leest in het dagboek van Marius en stuit hij op een klinkklare leugen: 'Luuk houdt meer van jongens dan van meisjes.' Dat verandert alles!

Wij, twee jongens | Aline Sax

2007 | 9789044807936

1910: het arme boerengezin De Belder waagt per schip de oversteek naar Amerika. Toch is de jonge zoon Adriaan de enige die daadwerkelijk in de grote stad New York aankomt, moederziel alleen. Hij wordt meteen bestolen en kan niemand verstaan! Adriaan haat deze drukke, smerige stad: hij heeft heimwee naar de boerderij, de velden en de geur van vers stro. Het enige wat hij wil in New York, is snel geld verdienen om terug te keren naar zijn familie (maar waar die zijn?). Tot het moment dat hij Jack ontmoet: hij is verliefd!

Jaspers vlanders | Johan Vandevelde

2006 | ISBN 9059322789

Op de eerste dag op de middelbare school heeft Jasper al nieuwe vrienden, maar ook een paar fikse vijanden. En dan is er Roderik, een klasgenoot die al meteen indruk op hem maakt. Jasper ontdekt dat je met gevoelens niet kunt sullen, dat je als een vlinder moet leven, maar je vooral niet moet laten vastpinnen. Een boek over de ontluikende liefde tussen twee jongens.

De dagen van de bluegrassliefde |

Edward van de Vendel

1999 | 9021485109

Jeugdroman waarin twee jongens in de zomervakantie na hun eindexamen een jeugdkamp gaan leiden in Amerika. Een overweldigende ervaring van de ontdekking van vrijheid en grootsheid. Subtiel en authentiek komt de onverwacht ontluikende liefde van de jongens voor elkaar naar voren.

Winnaar van de Gouden Zoen 2000.

Ons derde lichaam |

Edward van de Vendel

2006 | 9789045103167 / volgt op

De dagen van de bluegrassliefde

De 19-jarige Tycho Zeling gaat op kamers wonen en sluit een bijzondere vriendschap met zijn huisgenoten Moritz en Vonda. Vonda is een aankomend zangeres, en via haar raakt Tycho verzeild in een storm van muziek en beroemdheid. Is de vriendschap daar tegen bestand?

Kersenbloed | Floortje Zwigman

2011 | 9789026187285

Engeland, 1880. Vincent wordt door zijn ouders naar kostschool gestuurd. Wanneer een jongen uit de zesde om het leven komt, is dat het begin van een reeks vreemde gebeurtenissen. In de bossen rond de school duikt een duistere figuur op: de angstaanjagende natuurgod Pan. Wie hem ontmoet, zal het niet overleven.

Trilogie Floortje Zwigman:

Schijnbewegingen |

Tegenspel |

Spiegeljongen |

2005 | 9789026131035

2007 | 9789026131608

2010 | 9789026122927

Het dubbelleven van een 16-jarige jongen uit het 19e eeuwse Londen. Prachtig ingevoelde, historische, zeer meeslepende jeugdliteratuur van de hoogste kwaliteit.

Non-fictie homoseksualiteit

OUT! | Sanderijn van der Doef,

Bas Maliepaard

2007 | 9789085681731

Iedereen wordt een keer verliefd in zijn leven. Maar de grote vraag is: op wie en wanneer. Stel nou dat je verliefd wordt op iemand van je eigen geslacht? Dat je homoseksueel bent, of bi...? OUT! vertelt over alle leuke dingen: verliefd zijn, zoenen, daten, relaties en seks. Maar ook over alles wat je onzeker kan maken: hoe weet je eigenlijk of je homoseksueel bent? Hoe vertel je het aan de buitenwereld? Hoe kom je in contact met andere homojongeren? OUT! gaat over de liefde, jezelf en elkaar ontdekken, uitgaan, internet, films, boeken etc.

Films over meiden (voor 12-18):

All over Me | 1997

Claude is jong, stoer, houdt van skateboarden en is al jaren bevriend met Ellen. Ze zijn elkaars beste vriendinnen tot ze allebei verliefd worden. Ellen op Mark en Claude... op Ellen. Als Ellens vriendje een aantal hele verkeerde keuzes maakt, komt Claude voor een heel moeilijke beslissing te staan.

Tegelijkertijd ontmoet ze Luke die haar overhaalt naar haar gevoelens te luisteren. Ze gaat naar een lesbische bar en leert Lucy (Leisha Hailey, Alice uit The L-Word) kennen, een erg leuk punk meisje dat in een all girl band speelt... Een mooie gevoelige film over vriendschap en de eerste liefde.

Aimée & Jaguar | 1999

Romantische en ontroerende verfilming van waargebeurde liefde tussen een joodse vrouw en de echtgenote van een nazi in het Berlijn van de tweede wereldoorlog. Naar het boek van Erica Fischer.

Better than chocolate | 1999

Lieve en erotische komedie over twee meiden die verliefd worden. Maggie werkt in een lesbische boekhandel en ontmoet de vrijgevochten Kim. Dan komt de moeder van Maggie onverwacht op bezoek. Die ontdekt van alles ...

Fingersmith | 2005

Weesmeisje Sue groeit op tussen een familie van kruimeldieven en gaat als

kamermeisje aan het werk bij de rijke Maud. Ondanks hun verschillende achtergronden worden ze verliefd op elkaar. Sue werkt echter mee aan een plan, van vriend van de familie "Gentleman" Rivers, om Maud op te lichten. Naar mate de oplichterspraktijken zich verder ontwikkelen is niets meer wat het lijkt en blijkt niet alleen Sue onderdeel te zijn van het plan van Rivers.

Show me love / Fucking Åmål | 1998

De jonge Zweedse regisseur Lukas Moodysson leverde een fijngevoelige film af over jonge liefde en over de moed die nodig is om 'anders' te durven zijn. De 14-jarige Agnes vindt geen aansluiting bij leeftijdsgenoten in het saaie dorpje Åmål. Alleen aan haar computerdagboek vertrouwt ze haar diepste gevoelens toe. Heimelijk is Agnes verliefd op het brutaalste meisje uit haar klas, Elin. Wanneer Agnes 15 wordt, organiseert ze met tegenzin een verjaardagsfeest voor klasgenoten. Waar ze al bang voor was, gebeurt: niemand komt opdagen. Tot Elin ineens op de stoep staat en haar hartstochtelijk op de mond kust...

Lost and Delirious | 2001

Typische Lea Pool film: mooi en heftig maar langzaam. Mouse gaat voor het eerst naar kostschool maar raakt al snel bevriend met haar kamergenotes Paulie en Tory. Paula en Tory zijn verliefd op elkaar en op een ochtend worden ze in bed betrapt door het zusje van Tory. Uit angst neemt Tory afstand van Paulie. Die is wanhopig en kan het niet aan. Mouse zit gevangen tussen de heftige emoties van haar vriendinnen en moet aanzien hoe de situatie escaleert.

Loving Annabelle | 2006

De stoere 17-jarige Annabelle trekt direct de aandacht naar zich toe op haar nieuwe school, een internaat voor katholieke meisjes. Om ervoor te zorgen dat niet alle meisjes beïnvloed worden door Annabelle's gedrag, wordt zij onder de hoede geplaatst van lerares Simone. Maar dan krijgt Simone bepaalde gevoelens voor Annabelle...

When night is falling | 1995

Camille, docente aan een protestants college, wordt verliefd op de extraverte circusartieste Petra, terwijl ze eigenlijk op het punt staat te trouwen. Het leven van Camille komt compleet op z'n kop te staan en dan moet ze beslissen wat ze gaat doen als het circus verder trekt... Spannende wrijving tussen het streng gereformeerde milieu van de school en de vrijgevochten wereld van het circus. Schitterende beelden en muziek.

Films over jongens (voor 12-18):

50 ways of saying fabulous | 2005

Nieuw-Zeeland, een lange hete zomer in 1975. De 12-jarige Billy staat op het punt te ontdekken dat opgroeien een stuk verwarrender is dan hij ooit heeft gedacht. Billy, de enige zoon van een boer, merkt dat hij niet echt past bij de andere jongens op zijn school die alleen maar willen vechten en rugby spelen. Hij probeert net als hen te zijn, maar merkt dat hij totaal niet geschikt is om rugby-speler te worden. Billy droomt van een leven in de ruimte. Hij wil Lana zijn, de ster uit zijn favoriete sci-fi serie. Met de komst van Roy, het pisaaltje van de klas, en de knappe Jamie, hulp op de boerderij, komt Billy's vriendschap met de stoere Lou, zijn beste vriendin, onder druk te staan. Zijn leven verandert voorgoed.

Beautiful thing | 1996

Jamie en Ste zitten samen op school en wonen in dezelfde flat in een grote buitenwijk van London. Jamie is niet populair op school en spijbelt regelmatig. Ste wordt thuis mishandeld door zijn vader en oudere broer. Als Ste weer eens in elkaar geslagen is biedt Jamie's moeder hem onderdak aan. Zo komt Ste in aanraking met de tederheid die bij hem thuis ontbreekt. In de intimiteit van deze onverwachte situatie voelt Jamie zich steeds meer tot Ste aangetrokken. Ste probeert zijn gevoelens nog enige tijd voor de buitenwereld te verbergen. Maar dat wordt hem uiteindelijk onmogelijk gemaakt wanneer Leah, een buurmeisje een gerucht verspreidt..

Billy Elliot | 2000

Het leven van een mijnwerkerszoon in het noorden van Engeland verandert voorgoed wanneer hij op weg naar zijn boksles in een balletklas terecht komt. Hij neemt deel aan de les, maar houdt het geheim voor zijn vader en bazige broer. Balletlerares Mevrouw Wilkinson (Julie Walters) ziet meteen dat de 11 jarige Billy (Jamie Bell) veel talent heeft. Ze moedigt hem aan om auditie te doen bij de Royal Ballet School in Londen. Billy wil niets liever dan dansen maar zijn familie denkt daar heel anders over. Jamie Bell, Julie Walters en Gary Lewis leveren stuk voor stuk een uitstekende prestatie in dit hartverwarmende en inspirerende verhaal. Gaat niet direct over homoseksualiteit, maar wel over 'anders-zijn'.

Brokeback mountain | 2005

Oscar winnende regisseur Ang Lee overdondert met een episch liefdesverhaal, dat zich afspeelt tegen de achtergrond van de indrukwekkende Amerikaanse natuur en het kleinburgerlijke leven in Wyoming en Texas. De film vertelt het verhaal van twee jonge mannen die elkaar in de zomer van 1963 ontmoeten en tot een onverwachte band komen. Ze hoeden samen schapen op Brokeback Mountain. Als de klus er op zit gaan ze ieder hun weg en brengen langzamerhand orde in hun bestaan. Een hernieuwde kennis-making, jaren later, brengt alles aan het wankelen... De gevolgen van de diepe band, die nog steeds blijkt te bestaan, dreunen door. De kracht van de liefde wordt danig op de proef gesteld.

Eternal Summer | 2006

Drie jongeren zoeken hun plek in liefde en leven. Sinds de lagere school zijn de jongens Jonathan en Shane boezemvrienden, waar hun onderwijzer bewust de intelligente, wat stille Jonathan aan de wilde Shane koppelde. Het stel is sindsdien onafscheidelijk. Jonathan is vaste supporter bij de basketbalwedstrijden van Shane. En Shane kan niet buiten Jonathan maar hij weet niet waarom, terwijl Jonathan wel weet dat zijn gevoel voor Shane verder gaat dan alleen maar vriendschap. De relatie tussen de twee jongens komt op scherp te staan als Jonathan Carrie ontmoet. Zij valt als een blok voor hem, ze belanden met elkaar in bed, maar Jonathans gevoelens zijn niet wederzijds. Voor Jonathan wordt het steeds moeilijker zijn gevoelens voor Shane te verbergen en tot overmaat van ramp begint Shane een relatie met Carrie...

Get Real | 1998

Steven Carter heeft alleen nog maar aan zijn buurmeisje Linda durven vertellen dat hij op jongens valt. Net als alle meisjes op zijn school is Steve stevig onder de indruk van de knappe John Dixon, de populairste jongen van de school en een kampioen op de atletiekbaan. Hij zal, net als zijn vader, in Oxford gaan studeren en heeft verkering met het plaatselijke supermodel Christine. Groot is dan ook Stevens verbazing als hij John in het park tegenkomt op een plek waar gays elkaar ontmoeten. En nog groter als blijkt dat John ook best oog heeft voor Steven! Maar ondanks al zijn spieren is John zwakker dan Steven als het erop

aankomt de waarheid over zichzelf onder ogen te zien.

J'ai Tué Ma Mère | I killed my mother | 2009

Een coming of age-verhaal over de zelfverzekerde, homoseksuele Hubert die een plek in de wereld probeert te vinden maar voortdurend overhoop ligt met zijn moeder. Hubert Minel, een ontstuijgende puber, haat zijn moeder. Hij walgt van haar ouderwetse truien en haar oubollige interieur. Maar eigenlijk haat de rebellerende Hubert alles wat niet in zijn wereldbeeld past. Want wat zou hij graag de wijde wereld in trekken, of ten minste met zijn vriendje op kamers wonen. Maar hij is nog maar 16 en moeder vindt hem daar te jong voor. Zijn ergenis groeit met de dag en lijkt over te gaan in een obsessie. Maar wanneer zijn moeder hem naar een internaat stuurt, voelt hij zich verraden...

Won 3 prijzen op het Filmfestival van Cannes en werd door Canada ingezonden voor de Oscar Beste Buitenlandse Film.

Non-fictie homoseksualiteit

The Celluloid Closet | 1996

The Celluloid Closet geeft een indrukwekkend, soms ontroerend dan weer hilarisch beeld van homoseksualiteit in de filmgeschiedenis. Met homoseksualiteit heeft Hollywood zelden goed raad geweten. Homoseksuelen waren onbetrouwbaar, wekten medelijden op, waren potentiële moordenaars en sadisten of ze werden afgebeeld als giechelende nichten. Rob Epstein (The Times of Harvey Milk) en Jeffrey Friedman verzamelden tientallen fragmenten uit vaak klassieke Amerikaanse films die tonen hoe Hollywood censureerde en versluisde.

Meer lezen voor onderwijspersoneel

informatie en onderzoek over homojongeren en tips voor beleid.

Steeds gewoner, nooit gewoon - Acceptatie van homoseksualiteit in Nederland

(Sociaal Cultureel Planbureau 2010):

Monitor waaruit blijkt dat bijna een derde van de leerlingen in het voortgezet onderwijs denkt dat een homo-seksuele leerling op school niet open kan zijn over zijn of haar seksuele voorkeur, bijna een kwart van de leerlingen het schoolklimaat homo-onvriendelijk vindt en 50% van de homojongeren zelfmoord overweegt. Te downloaden op www.scp.nl.

101 vragen over jongeren en seks.

Uit het onderzoek Seks onder je 25ste (Rutgers Nicssogroep, ZonMW, SOA Aids Nederland, 2007):

boekje geeft antwoord op de 101 meest gestelde vragen over jongeren en seks. Het is een handig naslagwerk voor iedereen die meer wil weten over de seksuele gezondheid van jongeren. Te bestellen op www.soaaid.nl.

Anders zijn is van iedereen (Inspectie van het onderwijs, 2009).

Gesprekken met schoolgaande jeugd over hetero- en homoseksualiteit. Te downloaden op www.rijksoverheid.nl

Receptenboek Homoseksualiteit in het onderwijs

(COC Nederland 2005):

biedt zeer concrete informatie over de positie van homo- en lesbische docenten en leerlingen. Het boek biedt talrijke concrete aanknopingspunten voor een gedegen aanpak van preventie en homodiscriminatie. Te verkrijgen bij coördinator SchoolsOUT.

Het doet hier alles

(Frits Prior, 2005):

boekje over bewust omgaan met diversiteitsbeleid: verschillende werkwijzen en methodes en hoe deze te gebruiken. Te verkrijgen bij coördinator SchoolsOUT.

Iedereen is Anders

(Onderwijsinspectie 2003):

handreiking om scholen veiliger te maken, in het bijzonder voor homoseksuele leerlingen en docenten. Bij de reguliere bezoeken zullen de inspecteurs specifiek vragen naar hun beleid ten aanzien van seksuele diversiteit. Er wordt kort aangegeven om welke kwaliteitscriteria het gaat. Te downloaden op www.gayandschool.nl, of te bestellen via APS.

'Flikker op!'

(Expreszo, Plan Nederland, Nationale Jeugdgraad 2008):

onderzoek waarin tweeduizend scholieren hun mening over coming-OUTs, voorlichting op scholen en geweld tegen homoseksuele, lesbische of biseksuele scholieren gaven. Te vinden op www.expreszo.nl

Weerbaar en divers

(Inspectie van het onderwijs i.o.v. ministerie van OCW 2009):

onderzoek naar seksuele diversiteit en seksuele weerbaarheid in het voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs. Te downloaden op: www.onderwijsinspectie.nl.

Homoseksualiteit en religie

(gay and school 2008):

informatieblad waarin in puntige teksten uitspraken van de Commissie Gelijke Behandeling, wettelijke voorschriften en de door minister Plasterk in november 2007 uitgebrachte homo-emancipatienota 'Gewoon homo zijn' worden behandeld. Te downloaden op www.gayandschool.nl

Interactieve workshops

Interactieve workshops voor leerlingen en medewerkers

Om de blik te openen, het gesprek te beginnen en actief aan het werk te gaan, helpt het om met een groep iets samen te doen. U heeft de keuze uit een heel aantal mogelijkheden. Zo zijn er twee in Nijmegen gebaseerde theatergezelschappen die zich gespecialiseerd hebben in (interactief) theater voor zowel leerlingen als medewerkers over seksuele diversiteit en homoseksualiteit. Ook via videoworkshops kunnen Nijmeegse leerlingen en medewerkers aan de slag met seksuele diversiteit. Misschien is een open gesprek tussen leerlingen over dit thema wat u zoekt. Of een workshop waarin geleerd wordt hoe “hokjesdenken” ons beïnvloedt. Zie hiernaast voor een selectie aan opties.

Theater:

Theater AanZ

Theater AanZ is een professionele Nijmeegse theatergroep die seksuele diversiteit (homoseksualiteit) zichtbaar en bespreekbaar maakt in o.a. het voortgezet onderwijs. Het doel van de voorstellingen van AanZ is het ondersteunen van scholen bij het ontwikkelen van een visie en schoolbeleid over seksuele diversiteit op school. Daarmee kan uitsluiting en discriminatie van leerlingen en docenten voorkomen worden. Theater AanZ werkt met een professionele publieksbegeleider en met professionele acteurs die sterk identificeerbaar zijn voor het publiek en zich betrokken voelen bij het thema van de voorstelling. AanZ is Cultuurkaart-Acceptant.

AanZ speelt verschillende voorstellingen:

En een Prettig Weekend

Voor docenten en onderwijsondersteunend personeel: “Wat heeft jouw homo zijn nou met jouw werk als leerkracht te maken? Het gaat om je competenties als vakleerkracht. Dat andere hoeft je er helemaal niet bij te halen. Met jouw privé leven heeft niemand iets te maken”. Een monoloog en een interactieve theaterscène waarin de invloed van subtiele vooroordelen over homoseksualiteit en uitsluiting van homoseksuele leerlingen en /of personeelsleden zichtbaar gemaakt wordt en manieren om homoseksualiteit op school bespreekbaar te maken in beeld komen.

Lokaal G 1.25

Voor leerlingen van het voortgezet onderwijs van VMBO - Gymnasium: “Wat zou jij doen als je beste vriend of vriendin homo of lesbisch is? Hoe sta jij en hoe staat jouw school, je geloof, je omgeving tegenover homoseksualiteit?”. Een zeer herkenbare interactieve voorstelling waarin leerlingen aan het denken worden gezet over vriendschap en solidariteit.

Geen Gezicht

Voor studenten van het MBO en de laatste klassen van VWO / Gymnasium: een indringend portret van jongeren die worstelen met geluk, identiteit, religie, cultuur en homoseksualiteit. Geïnspireerd op het boek Mijn geloof en mijn geluk (Schorerstichting Amsterdam) en de interviews van AanZ met holebi-jongeren uit verschillende geloven en culturen.

Wij nodigen u van harte uit een voorstelling van AanZ te bezoeken. Voor een actuele speellijst kunt u contact opnemen met AanZ. Voor een vrijblijvend informatief gesprek komen wij graag naar u toe. Voor informatie en/of boekingen kunt u contact opnemen.

Contact:

Michelle Schmitz
024-6635370 / 06-53939222 /
06-12834745
info@theater-aanz.nl
www.theater-aanz.nl

MindMix

Mind Mix is een vormings- en theaterbureau met jaren ervaring in het onderwijs. Mind Mix bespreekt seksuele diversiteit op een leuke en zinvolle manier, door eerst een theatervoorstelling te spelen en daarna met de jongeren een gesprek over seksuele diversiteit te voeren, waarin alles gezegd en gevraagd mag worden. Mind Mix wil jongeren bewust maken van hun houding tegenover homoseksualiteit en prikkelen een beter onderbouwde mening te vormen.

Let's talk about...

Een multimedia theatervoorstelling over seksuele diversiteit voor jongeren van het Voortgezet onderwijs. De scènes worden besproken en een gestructureerde, maar open discussie wordt aangegaan over de behandelde thema's.

Mind Mix werkt ook op maat; voor vragen of specifieke wensen kunt u contact opnemen.

Contact:

Martine de Boer
06-40761074
the_mindmix@yahoo.com
www.mindmix.nl

Voorlichting

COC team Voorlichting -

In gesprek over seksuele diversiteit
Voorlichting over homoseksualiteit en seksuele diversiteit

Team voorlichting geeft interactieve lessen op maat over homoseksualiteit. Dat betekent dat wij op een aansprekende, actieve en open manier het gesprek met leerlingen of studenten aangaan over homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgenders. De lessen laten leerlingen zelf nadenken en discussiëren, waardoor er meer begrip en respect ontstaat. Dat draagt bij aan een prettige leeromgeving voor alle leerlingen en personeel. Team voorlichting geeft de meeste voorlichtingen op het voortgezet onderwijs (2e en 3e klas). Wij hebben daarbij specifieke methodes ontwikkeld voor het VMBO en voor HAVO/VWO. Ook voor het speciaal onderwijs en praktijkscholen is er een passend aanbod, net zoals voor docententeams, mentorenteams of leraren-in-opleiding. Wij maken onze voorlichtingen op maat, aangepast aan de vraag van de school en de context waarbinnen de lessen worden gegeven. De voorlichters zijn enthousiaste en goed getrainde vrijwilligers tussen de 18 en 30 jaar. De kosten van een voorlichting kunnen zeer laag gehouden worden omdat de voorlichters op vrijwillige basis werken. U betaalt daarom een tegemoetkoming in de kosten van slechts € 40,- per klas.

Contact:

voorlichting@cocnijmegen.nl
www.cocnijmegen.nl

Videoworkshop

Stichting FLL - Laten zien wat jij belangrijk vindt! Videoworkshops rondom seksuele diversiteit en sociale veiligheid op middelbare scholen

Wat vind jij belangrijk rondom seksuele diversiteit en sociale veiligheid op school? Maak daar samen met anderen in een paar lesuur tijd een korte film over. Beelden zeggen meer dan woorden. Stichting FLL organiseert videoworkshops voor jongeren (en medewerkers) op middelbare scholen in Nijmegen met als doel seksuele diversiteit bespreekbaar te maken. Je gaat zelf in een klein groepje aan de slag met camera en geluid. Je hebt geen camera-ervaring nodig. Tijdens de videoworkshops opereer je samen met andere deelnemers als een filmploeg: je leert samenwerken en verantwoordelijkheid nemen voor bepaalde taken als camerawerk, geluid, regie, productie en acteren. Ook leer je vaardigheden zoals het schrijven van een (kort) scenario, het maken van een storyboard en het bedienen van de camera en geluidset. Je eigen film als eindproduct, leuk om te doen, maar vooral om te laten zien wat jij belangrijk vindt! Stichting FLL heeft de videoworkshops eerder in Nigeria, Zuid-Afrika en Bulgarije gegeven. Maar ook in Nijmegen. Resultaten van de workshops kun je zien via: www.f-l-l.nl

Contact:

Linda Mans
info@f-l-l.nl

Overige workshops

Mind Mix - Blikopeners Wij tegen zij!

Een Blikopener is een leuke, interactieve workshop, die inzicht geeft in de sociaalpsychologische processen die ons dagelijks beïnvloeden. Wat is de invloed van de omgeving op ons gedrag, onze gedachten en gevoelens? Blikopeners zijn speciaal ontwikkeld voor leerlingen vanaf het 3e leerjaar en zijn prikkelend en vol afwisseling. Met behulp van filmpjes, opdrachten en tests laten we de leerlingen op ludieke wijze verschillende vormen van sociale beïnvloeding, groepsdruk, empathie en vooroordelen zien en ervaren. Blikopeners zijn ontwikkeld door Mind Mix, een vormings- en theaterbureau met jaren ervaring in het onderwijs. Het Blikopeners-team bestaat uit vier jonge, enthousiaste sociaal psychologen, die gespecialiseerd zijn in de onderwerpen die in de workshops behandeld worden. In elke Blikopener staat een ander thema centraal. Er is een Blikopener over seksuele diversiteit: Wij tegen Zij Pink! Waar komen stereotypen en vooroordelen over homo's, lesbiennes en biseksuelen vandaan? Wat is de rol van de media in het beeld dat wij hebben van homoseksuelen? Waarom roepen mensen die 'anders' zijn bij ons een soort angst of weerstand op? Deze workshop geeft inzicht en laat leerlingen zien wat het effect van 'hokjesdenken' is op de relatie tussen hetero's en homo's.

Contact:

Sanne Hemmer, 06 - 23432278
the_mindmix@yahoo.com
www.mindmix.nl

Docenten-/mentorentraining SchoolsOUT:

Bijeenkomst (2u) in regulier team- of mentorenoverleg. Docenten- of mentorenteams krijgen informatie over homoseksualiteit op deze school, incl. de meest recente cijfers van EMOVO (de 4jaarlijkse GGD monitor onder alle 2e en 4e klassers van het VO in Nijmegen), en vergelijking met andere Nijmeegse scholen. Men krijgt inzicht in homo/lesbische identiteitsontwikkeling. Er worden een aantal (eigen) casussen besproken, o.a. over schelden. Het team brainstormt met elkaar over hoe deze school nog veiliger kan voor holebi leerlingen en medewerkers en maakt gezamenlijk afspraken.

Contact:

Coördinator SchoolsOUT

Gastlessen Ieder1gelijk

In de gastlessen worden thema's als discriminatie en vooroordelen met aansprekend beeldmateriaal en concrete voorbeelden herkenbaar en bespreekbaar gemaakt. De voorlichters van Ieder1gelijk sluiten aan op persoonlijke ervaringen van de leerlingen, zoals bijvoorbeeld pesten in de klas. Leerlingen worden gestimuleerd hun eigen opvattingen en handelen te overdenken. Daarnaast bespreken we met de leerlingen hoe je kunt reageren op discriminatie. De onderwerpen worden vantevoren met de docent vastgesteld.

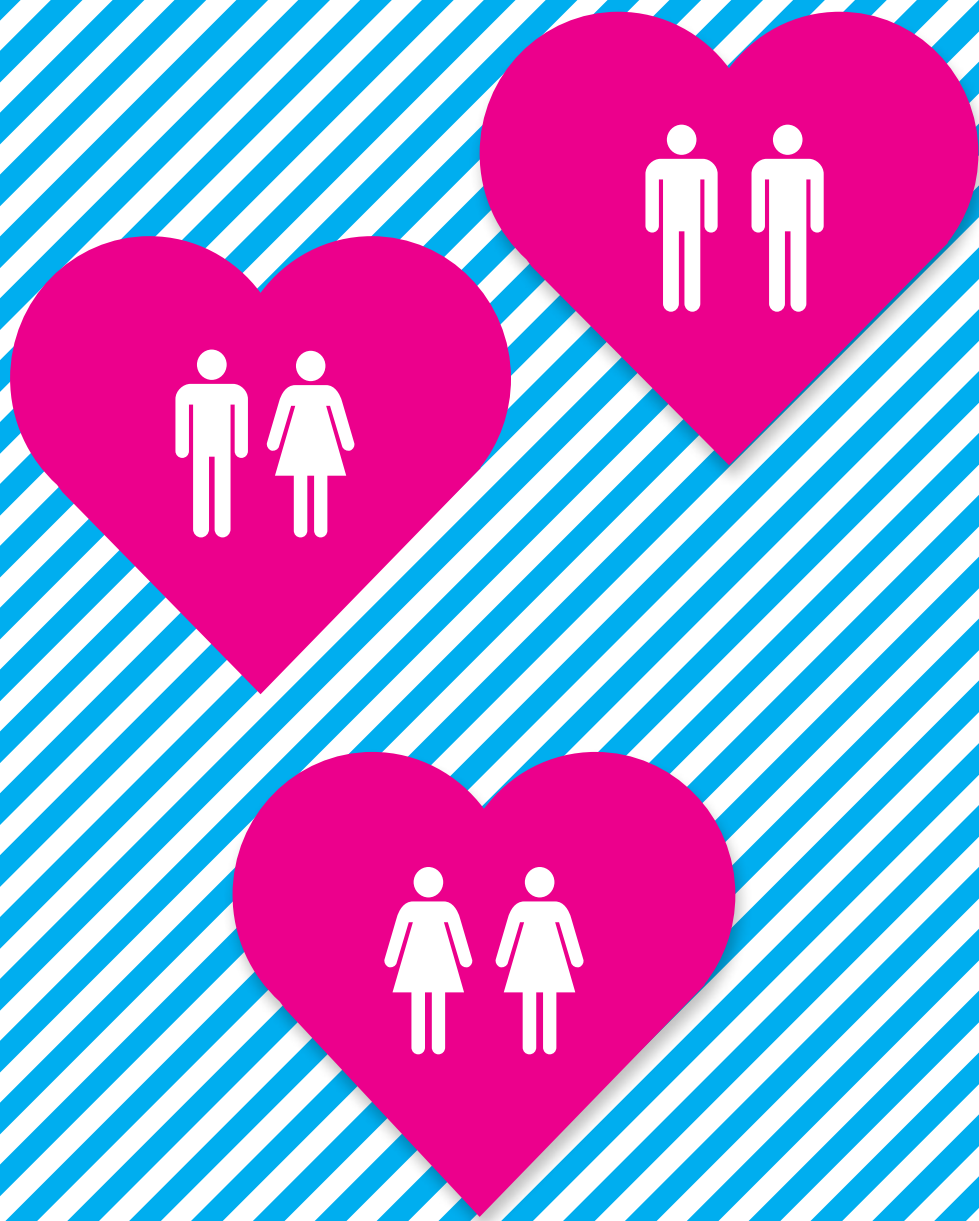
Contact:

(024) 324 04 00
info@ieder1gelijk.nl
www.ieder1gelijk.nl

HETERO'S
PESTEN
IS OOK
NIET
NORMAAL

...

HÉ
HOLEBI
WEET
JIJ HET
AL?

MENU
KAART

MAAK
UW
KEUZE!

MENU 1: BELEID, REGELS EN HAND- HAVING

MENU 1: BELEID, REGELS EN HANDHAVING

Vanuit de directie wilt u zorgen dat zowel personeel als leerlingen zich prettig, veilig en welkom voelen op uw school. Iedereen hoort erbij en moet zich optimaal kunnen ontwikkelen. Uw school draagt respect voor de ander in ras, geloof, sekse en seksuele gerichtheid uit.

Uit recent onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs bleek dat schoolleiders een rooskleuriger beeld hebben van de situatie op hun school op het gebied van tolerantie van seksuele diversiteit en het antidiscriminatiebeleid, dan docenten of leerlingen; deze antwoorden aanzienlijk pessimistischer (Inspectie van het Onderwijs, 2009b). Is er dus specifieke aandacht nodig in het schoolbeleid voor het verbeteren van respect voor seksuele gerichtheid? Ja en nee...

Ja: een al te algemene benadering op het gebied van diversiteit en respect zal haar doel voorbij schieten; juist de diversiteit van de schoolbevolking vergt aandacht voor specifieke aspecten. De algemene 'onzichtbaarheid' van holebi-leerlingen en -medewerkers vraagt om een concreet en specifiek beleid. Als dat niet gebeurt, weten homoseksuele leerlingen en personeelsleden onvoldoende waar ze aan toe zijn en in hoeverre ze gesteund worden, bijvoorbeeld als ze voor hun homoseksualiteit willen uitkomen.

Nee: effectief diversiteitbeleid vergt uitdrukkelijk niet alleen aandacht voor 'homospecifieke' zaken. Veiligheid rondom seksuele diversiteit kan het beste óók ingebed worden in een brede aanpak van omgangsvormen. In 2003 deed de Rutgers Nisso Groep onderzoek naar de vraag welk beleid effectief is om het welbevinden van homo-, lesbische en heteroseksuele docenten te bevorderen. De conclusie luidde dat op scholen met een actief uitgedragen 'diversiteitbeleid' niet alleen deze, maar álle docenten zich een stuk prettiger voelden.

Wat kunt u doen?

Uw beleid is het meest effectief als er tegelijkertijd op verschillende terreinen activiteiten worden ingezet: Het thema seksuele diversiteit kan goed geïntegreerd worden in een bredere beleidsmatige aanpak van veiligheid en omgangsvormen. Vanuit de directie kunt u actief werken aan bewustwording bij alle medewerkers ten aanzien van homoseksualiteit en sociale veiligheid. U kunt medewerkers stimuleren en in staat stellen om regelmatig, impliciet of expliciet aandacht te besteden aan homoseksualiteit en seksuele diversiteit zichtbaar te maken in de school. U kunt in tijd en budget rekening houden met activiteiten uit het menu. En u kunt dit alles borgen in uw beleid. SchoolsOUT denkt graag met u mee over het ontwikkelen van een plan van aanpak dat past bij de visie en identiteit van uw school. U kunt altijd een adviesgesprek aanvragen.

Kennis en informatie opdoen

Hoe?

Wat?

Gesprek:

Adviesgesprek met coördinator SchoolsOUT, incl. ervaringen van andere scholen binnen en buiten de regio.

Informatie:

E-movocijfers beschikbaar bij coördinator SchoolsOUT

Lezen:

Wet- en regelgeving homoseksualiteit in het onderwijs: informatieblad met wat de school wel of niet verplicht is te doen in het kader van activiteiten om scholen tot een veilige(r) leer- en werkomgeving te maken voor homoseksuele leerlingen en homoseksueel onderwijs(ondersteunend)personeel. Te downloaden op www.gayandschool.nl

Een roze draad in veiligheid op school.

Boekje met tips en achtergrondinformatie voor schoolleiders, veiligheidscoördinatoren en zorgcoördinatoren over hoe op hun scholen een veiliger omgeving gerealiseerd kan worden. Te downloaden op www.edudivers.nl

Receptenboek Homoseksualiteit in het onderwijs (2005): biedt zeer concrete informatie over de positie van homo- en lesbische docenten en leerlingen. Het boek biedt talrijke concrete aanknopingspunten voor een gedegen aanpak van preventie en homodiscriminatie. Te verkrijgen bij coördinator SchoolsOUT.

Beter voor de klas beter voor de school

(RutgersNissoGroep, 2003): resultaten, conclusies en aanbevelingen uit onderzoek naar de werkbeleving en gezondheid van homoseksuelen en biseksueel onderwijspersoneel. Te downloaden op www.gayandschool.nl

Mooie woorden

(Hetero-Homo Onderwijsalliantie ism Edudivers 2009): onderzoek met aanbevelingen voor schoolleiders naar de aandacht voor homoemancipatie in het voortgezet onderwijs. Te downloaden op www.tolerantescholen.net

Weerbaar en divers (Inspectie van het onderwijs iov ministerie van OCW 2009): onderzoek naar seksuele diversiteit en seksuele weerbaarheid in het voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs. Te downloaden op: www.onderwijsinspectie.nl.

Steeds gewoner, nooit gewoon - Acceptatie van homoseksualiteit in Nederland (Sociaal Cultureel Planbureau 2010): Monitor waaruit blijkt dat bijna een derde van de leerlingen in het voortgezet onderwijs denkt dat een homoseksuele leerling op school niet open kan zijn over zijn of haar seksuele voorkeur, bijna een kwart van de leerlingen het schoolklimaat homo-onvriendelijk vindt en 50% van de homojongeren zelfmoord overweegt. Te downloaden op www.scp.nl.

Schoolbeleid ontwikkelen

Hoe?

Activiteit:

Wat?

Screening huidig schoolbeleid op sociale veiligheid voor holebi's, o.a. bepalen hoe er binnen de school wordt omgegaan met coming out leerling en docent en met aan homoseksualiteit gerelateerde conflictsituaties zoals roddel en scheldgedrag. Tips en adviezen bij coördinator SchoolsOUT.

Checklist Homo/lesbisch emancipatiebeleid:

drie pijlers van een geïntegreerd schoolbeleid op het terrein van homo-/lesbische emancipatie: educatie, zorg en schoolomgeving, uitgewerkt in drie inventarisatielijsten, die desgewenst door een schoolteam bijgewerkt kunnen worden, afhankelijk van de specifieke situatie op een school. Te downloaden op www.gayandschool.nl

Lezen:

Beleidsvisie. Homo-, lesbisch, biseksueel en transgenderbeleid (Nederlandse homobeweging in opdracht van het kabinet 2006) geeft inzicht in en laat aspecten en knelpunten zien van het HTLB beleid op scholen. Met aanbevelingen. Downloaden op www.gayandschool.nl

Iedereen is Anders (Onderwijsinspectie 2003): handreiking om scholen veiliger te maken, in het bijzonder voor homoseksuele leerlingen en docenten. Er wordt kort aangegeven op welke kwaliteitscriteria inspectie controleert. Te downloaden op www.gayandschool.nl, of te bestellen via APS.

Lezen:

Effect!?

Effectief werken aan acceptatie van seksuele diversiteit op school: De publicatie geeft scholen in het voortgezet onderwijs suggesties voor het opzetten van een effectief diversiteitprogramma in de school. Te downloaden op www.edudivers.nl.

Schoolbeleid uitdragen

Hoe?

Wat?

Gesprek:

Vormgeven van beleid bij bijeenkomsten voor ouders, team, leerlingen; tips en adviezen bij coördinator SchoolsOUT.

Lezen:

Voorbeeldteksten voor in de schoolkrant, op de school-site, schoolboekje, leerlingenstatuut etc. zijn beschikbaar op www.schoolsOUTweb.nl

Hé homo

(Centrum school en veiligheid/APS): Informatieblad met suggesties voor het verbeteren van de sociale veiligheid van homoseksuele leerlingen en personeelsleden in de schoolpraktijk. Te downloaden op www.pestweb.nl.

Gewoon homo in het voortgezet onderwijs

(APS 2009). Bespreekbaar maken van homoseksualiteit op school. Brochure met praktische tips en lesmateriaal om de school te ondersteunen in hun diversiteitsbeleid. De brochure haakt aan bij het schoolleven van alledag en komt met suggesties om gewoon homo te zijn op school. Te downloaden of te bestellen op www.aps.nl.

Periodieke peiling

Hoe?

Wat?

Activiteit:

Meedoen aan vierjaarlijks onderzoek naar gezondheid en welzijn jeugd door GGD Regio Nijmegen (E-movo).

Lezen:

Betrouwbaar meten van homodiscriminatie

(Tolerantescholen 2007):

Factsheet met overzicht van beschikbare instrumenten om homodiscriminatie op scholen te meten, waaronder online vragenlijsten schoolklimaat (RutgersNissoGroep), de latente homonegativiteit schaal (Amerikaanse test, vertaald door Edudivers), impliciete associatie testen (www.tolerance.org), online Vrolijke Scholen Test (Edudivers), tolerantietest (Stichting Vredeseducatie 2002). Factsheet te bekijken op: www.tolerantescholen.net.

Periodieke scholing medewerkers

Hoe?

Wat?

Gesprek

Bespreken programma's en mogelijkheden met coördinator SchoolsOUT.

Activiteit:

Mentoren-/docententraining SchoolsOUT door coördinator SchoolsOUT ism COC Voorlichtingsgroep. Meer informatie bij coördinator SchoolsOUT.

Aanbod van theatergroep Mind Mix (www.mindmix.nl) en Theatergroep AanZ (www.theater-aanz.nl). Zie p. 34

Docentenvoorlichting door COC voorlichtingsgroep, contact via www.cocnijmegen.nl en voorlichting@cocnijmegen.nl.

Gedragen Gedrag mini: spel om aan de hand van situatieschetsen rondom homoseksualiteit en transgender gewenste en ongewenste omgangsvormen op de eigen school in kaart te brengen. Op basis hiervan worden schooleigen omgangsregels geformuleerd. Te verkrijgen bij Uitleenpunt GGD: www.ggd-nijmegen.nl/Info/Uitleenpunt-voorlichtingsmaterialen en te bestellen op www.aps.nl.

Workshops Edudivers: workshops specifiek gericht op homoseksualiteit en onderwijs, o.a. over bespreekbaar maken, leerlingenbegeleiding, omgaan met leerlingen die niet in gesprek willen gaan over (homo)seksualiteit: www.edudivers.nl

MENU 2: EDUCATIE

MENU 2: EDUCATIE

Welke vak u ook geeft, er zijn altijd aanknopingspunten te vinden om even aandacht te besteden aan homoseksualiteit. Ook bij vakken waar je dat minder verwacht, zoals wiskunde. Als elke docent eenmaal per leerjaar op één of andere manier kort aandacht zou besteden aan homoseksualiteit, dan zou het bestaan daarvan al zichtbaarder worden. Veel tijd of moeite hoeft het niet te kosten.

Hoe integreert u het onderwerp homoseksualiteit in uw les?

De vaksecties verzorging/biologie en maatschappijleer besteden vaak al standaard wat expliciete aandacht aan homoseksualiteit. Voor de overige vakken kunt u juist “zo af en toe” eens impliciet aandacht besteden aan seksuele diversiteit: U laat de leerlingen doen wat u al van plan was (tekstverklaren, een som maken, een werkwijze laten doorgronden, een boekbespreking laten maken) maar in wat u aanbiedt, neemt u een keer een roze element mee.

Bijvoorbeeld: “Linda en Marloes hebben een huis gekocht. Ze willen de badkamer gaan betegelen. Hoeveel tegels hebben ze nodig als...”.

of: “Achmed en Maaïke willen hun nieuwbouwhuis inrichten. Ze lenen € 10.000,- van de moeders van Maaïke. Zij spreken af dat Achmed en Maaïke het geleende bedrag in 36 maanden aan hen moeten terugbetalen. Ze komen overeen per maand € 298,61 te betalen. Vraag: Hoeveel betalen ze in totaal terug aan Maaïkes moeders? En hoeveel bedragen dus de kredietkosten?”.

Meer tips, ideeën en achtergrond informatie vindt u in dit menu: educatie voor leerlingen in de onderbouw en bovenbouw, vakoverstijgend of juist vakgebonden en educatie voor onderwijspersoneel zelf.

Bewustwording, kennis en houding leerlingen

Hoe?	Wat?
Gesprek: 	Adviesgesprek met coördinator Schools OUT, incl. ervaringen van andere scholen binnen en buiten de regio
Activiteit: 	<p>COC voorlichtingsgroep: Een voorlichting is een interactieve les op maat. Voor meer informatie, zie p. 36 Contact: www.cocnijmegen.nl/activiteiten/voorlichting/ en voorlichting@cocnijmegen.nl.</p> <p>Theatergroep AanZ met 'lokaal G 1.25'. Voor leerlingen van VMBO tot gymnasium: Voor meer informatie, zie p. 34. Contact: www.theateraanz.nl</p> <p>Theatergroep MindMix: voorstelling Let's talk about...: een multimedia theatervoorstelling over seksuele diversiteit. Voor meer informatie, zie p. 36. Contact: Martine de Boer, 06-40761074, the_mindmix@yahoo.com, www.mindmix.nl</p> <p>Blikopener: een leuke, interactieve workshop over hokjesdenken en groepsdruk. Voor meer informatie, zie p. 36 Contact MindMix: Sanne Hemmer - 06 - 23432278. the_mindmix@yahoo.com, www.mindmix.nl</p> <p>Stichting FLL organiseert videoworkshops voor jongeren (en medewerkers) op middelbare scholen met als doel seksuele diversiteit bespreekbaar te maken.</p>

Voor meer informatie, zie p. 36.
Contact met Linda Mans via: info@f-l-l.nl.

Gastlessen van Ieder1gelijk over discriminatie. De onderwerpen worden vantevoren met de docent vastgesteld. Voor meer informatie, zie p. 37
Contact: (024) 324 04 00.
info@ieder1gelijk.nl, www.ieder1gelijk.nl

Materiaal:

Roze SchoolsOUT-powerpoint vol plaatjes en wist-je-datjes, om in een les te gebruiken, te downloaden op www.schoolsOUTweb.nl, of te verkrijgen via de coördinator SchoolsOUT.

Praten over pesten en schelden: handreikingen op www.schoolsOUTweb.nl.

Diverse mogelijkheden voor lessen in uitgewerkt lesmateriaal op www.schoolsOUTweb.nl.

Digitale leskist van Nijmeegs bureau Gelijke Behandeling Ieder1gelijk, over discriminatie, met aandacht voor homodiscriminatie. met onder meer lespakketten, video's en dvd's, informatieve spellen en stripboeken voor het voortgezet onderwijs, van vmbo tot vwo. Leskist is te downloaden op www.ieder1gelijk.nl.

Andere methodiek, lesmateriaal (o.a. mentorlessen), aanbod op www.schoolsOUTweb.nl en verkrijgbaar via coördinator SchoolsOUT

Lezen

De website www.allesovergay.nl is zeer gebruikersvriendelijk en geeft op heldere en frisse wijze antwoorden op de meest gestelde vragen over homoseksualiteit; vragen over geloof, uitgaan, school, discriminatie, vooroordelen, coming OUT, sport, gezondheid, verliefdheid, seks, relaties en nog veel meer.

Infosheet voor docenten met veel tips voor lessen: Wat kun je – in het algemeen en binnen je vak- doen om een bijdrage te leveren aan zichtbaarheid en veiligheid, óók voor holebi's? verkrijgbaar bij coördinator SchoolsOUT.

Vakgebonden vergroten van kennis en bewustzijn bij leerlingen

Hoe?

Gesprek:

Wat?

Suggesties voor Nederlands, Geschiedenis, Maatschappijleer, Moderne en Klassieke talen, Biologie, Verzorging en overige vakken: methodiek, lesmateriaal; tips en adviezen bij coördinator SchoolsOUT, en zie www.schoolsOUTweb.nl.

Materialen

Suggesties voor diverse vakken: zie www.schoolsOUTweb.nl.

Materialen en methodes over seksualiteit: Ritgers Nisso Groep: www.rng.nl

Ook tips en ideeën voor bespreking van seksuele diversiteit in verschillende vakken op www.edudivers.nl.

Scholing medewerkers

Hoe?

Wat?

Gesprek:

Bespreken programma's en mogelijkheden met coördinator SchoolsOUT

Activiteit:

Theater AanZ, voorstelling "En een prettig weekend". Voor meer informatie, zie p. 34.
Contact: www.theater-aanz.nl.

Docenten-/mentorentraining SchoolsOUT: voor meer informatie, zie p. 37 en benader de coördinator SchoolsOUT.

COC Voorlichting voor docenten / teams.
Neem contact op voor een programma op maat met voorlichting@cocnijmegen.nl.

Workshop Lesgeven over homoseksualiteit door Edudivers: De deelnemers krijgen een handreiking voor praktische aanpak van lessen over homoseksualiteit binnen het reguliere lesprogramma en van lastige vragen van leerlingen over homoseksualiteit in vmbo en havo/wvo. Kan op maat gegeven worden, zie www.edudivers.nl

Lezen:

Workshop omgaan met agressieve en religieuze reacties in de les: Leren discussiëren over homoseksualiteit met fel intolerante jongeren, die soms religieuze bezwaren aanvoeren, inzicht in verschillende soorten homovijandigheid en hoe deze aan te pakken in klassenverband. EduDivers kan coaching of supervisie aan docenten bieden bij de concrete uitvoering.
Zie www.edudivers.nl.

Gedragen Gedrag mini: spel om aan de hand van situatieschetsen rondom homoseksualiteit en transgender gewenste en ongewenste omgangsvormen op de eigen school in kaart te brengen. Op basis hiervan worden schooleigen omgangsregels geformuleerd. Te verkrijgen bij Uitleenpunt GGD: www.ggd-nijmegen.nl/Info/Uitleenpunt-voorlichtingsmaterialen en te bestellen op www.aps.nl.

Infosheet voor docenten: **Wat kun je – in het algemeen en binnen je vak- doen om een bijdrage te leveren aan veiligheid, óók voor holebi's?**
verkrijgbaar bij coördinator SchoolsOUT.

Hoe?

Wat?

Gesprek:

Mogelijkheden voor maatschappelijke stage in Nijmeegse roze organisatie; neem contact op met coördinator SchoolsOUT.

(Meedenken over) andere programma's en mogelijkheden via coördinator SchoolsOUT.

Materialen:

Uitleenpunt voor lespakketten en materialen via www.ggd-nijmegen.nl/Info/Uitleenpunt-voorlichtings-materialen. (homo)seksualiteit: www.edudivers.nl.

MENU 3: ZORG, BEGELEI- DING EN SIGNA- LERING

MENU 3: ZORG, BEGELEIDING EN SIGNALERING

Dit menu is voor de professionals in de zorgstructuur, met name schoolmaatschappelijk werk, vertrouwenspersonen, mentoren en zorgcoördinatoren. Ook mogelijk minder voor de hand liggende medewerkers kunnen ondersteuning krijgen, zoals medewerkers van mediatheken, onderwijs ondersteunend personeel en TOA's. SchoolsOUT adviseert, begeleidt en ondersteunt de zorgstructuur, bijvoorbeeld in hoe zij in gesprekken kunnen duidelijk maken niet van de heteronorm uit te gaan, genderneutrale uitdrukkingen te gebruiken en kunnen laten merken open oog en oor te hebben voor eventuele zorgen van leerlingen rondom discriminatie en (homo)seksuele gevoelens.

Ook levert SchoolsOUT materialen en informatie, bijvoorbeeld de Roze sociale kaart (zie ook p. 18)

Professionele ontwikkeling, deskundigheidsbevordering zorgstructuur

Hoe?

Wat?

Gesprek:

Mentorentraining SchoolsOUT. Zie p. 37 voor meer informatie en bespreek wensen met coördinator SchoolsOUT.

Workshop homospecifieke leerlingenbegeleiding voor leerlingenbegeleiders en mentoren voortgezet onderwijs, door Edudivers: inzicht in homo/lesbische identiteitsontwikkeling en daarbij optredende problematiek die de schoolloopbaan beïnvloedt, mogelijkheden om adolescenten met homo/lesbische gevoelens aan te spreken en zo nodig te begeleiden of te verwijzen. De workshop duurt een dagdeel. Uitvoering op aanvraag plaats op uw school, zie www.edudivers.nl

Lezen:

Seksuele diversiteit en de zorgstructuur in het voortgezet onderwijs, handreiking door SchoolsOUT, te downloaden op www.schoolsOUTweb.nl of te verkrijgen bij coördinator SchoolsOUT.

Artikel "Zes tips voor homospecifieke leerlingbegeleiding": te downloaden op www.pestweb.nl of verkrijgbaar via coördinator SchoolsOUT.

Informatie toegankelijk maken

Hoe?

Wat?

Lezen /
weten:

'Roze sociale kaart', zie p. 18

Materiaal
om uit
te delen

allen ook te verkrijgen via
coördinator SchoolsOUT

Boekje van homojongerenorganisatie DITO! over jongeren, homoseksualiteit en seksuele diversiteit in Nijmegen te bestellen via www.dito-online.nl

Folder 'Meiden onder elkaar': voor meiden van 12-18 jaar die gevoelens hebben voor andere meiden, te verkrijgen via coördinator SchoolsOUT, of www.schorer.nl.

Brochure 'Girlz': voor meisjes over veranderingen in de puberteit, verliefd worden en hetero-, bi- of homoseksualiteit. Te verkrijgen bij Rutgers Nisso Groep www.rng.nl, www.rng.nl/shop/brochure-girlz

Brochure 'Boyz': voor jongens over veranderingen in de puberteit, verliefd worden en hetero-, bi- of homoseksualiteit. Te verkrijgen bij Rutgers Nisso Groep www.rng.nl, www.rng.nl/shop/brochure-girlz

Materiaal
om in te
laten zien

100 vragen over homoseksualiteit - Schorer.
Bestellen via: helpdesk@schorernet.nl

Mijn geloof, mijn geluk - Imad el Kaka en Hatice Kursun,
(2002): 24 islamitische jongeren uit Nederland en Vlaan-
deren over hun homoseksuele gevoelens. 12 meiden en
12 jongens vertellen hoe het is om in deze tijd islamitisch
te zijn én homoseksuele gevoelens te hebben.
Mets en Schilt uitgevers, 2002, 189 pag.,
ISBN 90-7334-116-7

Hoera, het is een mensje! Leidraad voor ouders van
genderdysfore kinderen - Els Schijf, eindred. Humanitas,
et al. Eerste boek over jonge genderdysfore kinderen op
de Nederlandse markt.
Humanitas, 1999, 46 pag, ISBN 90-73890-09-8.

MENU 4: ZICHT- BAAR- HEID

MENU 4: ZICHTBAARHEID

In de school is het nodig dat in de omgang met elkaar hetero- en homoseksualiteit gelijkwaardig zijn. De schoolcultuur, de sfeer op school, de voorzieningen op school, lesinhouden en projecten en het (voorbeeld)gedrag van het schoolpersoneel hebben grote invloed op leerlingen. Zichtbaarheid van diversiteit is daarbij het sleutelbegrip.

De schoolleiding kan de gelijkwaardigheid zichtbaar maken in bijvoorbeeld de schoolkrant, posters die in de school hangen, en in het schoolboekje. De conciërge kan het duidelijk maken met een sticker of cartoon in zijn/haar ruimte. Docenten kunnen het duidelijk maken door de voorbeelden die zij gebruiken in de les. De mediatheek en bibiotheek kunnen het duidelijk maken in het boeken- en folderbestand van de schoolbibliotheek en de doorlinkjes op de schoolwebsite. De zorgstructuur kan het duidelijk maken door een boekje van DITO duidelijk zichtbaar neer te leggen. Iedere (groep) medewerker(s) kan op eenvoudige manier een bijdrage leveren aan zichtbaarheid van seksuele diversiteit.

Activiteiten organiseren

Hoe?

Wat?

Gesprek:

GayStraightAlliance: voor informatie over het organiseren van een GSA op school, kunt u terecht bij www.gaystraightalliance.nl, of bij Susanne te Braak, coördinator GSA Nederland, via: Stebraak@coc.nl. Diverse folders en ervaringen van andere scholen zijn te bespreken met de coördinator SchoolsOUT.

Roze week: voor informatie over het organiseren van “roze” activiteiten of een “Roze Week” op school, kunt u terecht bij de coördinator SchoolsOUT. Ook vind u tips, ideeën en ervaringen van andere scholen op www.schoolsOUTweb.nl

Ouderavond: voor informatie over het organiseren van een ouderavond rond seksuele diversiteit op school, kunt u terecht bij de coördinator SchoolsOUT. Ook staan er een paar handreikingen n.a.v. ervaringen van andere scholen op www.schoolsOUTweb.nl.

Activiteit:

Als school (steun)lid worden van Nijmeegse homojongerenorganisatie DITO!, via www.dito-online.nl. U ontvangt 4x/jr het blad.

Als school (steun)lid worden van COC Nijmegen via www.cocnijmegen.nl. U ontvangt 6x per jaar het landelijke COC-ledenblad COC UPDATE en 5 x per jaar het ledenblad PINK van het COC Nijmegen

Is school lid worden van homojongerentijdschrift Expresso via www.expreszo.nl.

Zorgen voor aanbod in romans en informatieve boeken in de schoolbibliotheek (zie ook leeslijst op p. 24)

Organiseren filmavond, met behulp van de roze filmlijst op p. 28.

Materialen aanschaffen

Hoe?

Wat?

Materiaal

Diverse posters zijn te verkrijgen bij de coördinator SchoolsOUT, maar ook te bestellen via bijvoorbeeld www.openup.nl en www.gaystraightalliance.nl

Regenboogvlaggen zijn te verkrijgen bij het Uitleenpunt van de GGD, de coördinator SchoolsOUT, maar ook te bestellen via: www.vrolijk.nu

Brochures, boekjes, magazines zijn te verkrijgen bij de coördinator SchoolsOUT

Boeken en films via o.a. Nijmeegse boekhandel De Feeks: www.feeks.nl, en zie de boeken- en filmlijst op p. 24

colofon

coördinatie

GGD Regio Nijmegen
Project SchoolsOUT

Groenewoudseweg 275

6524 TV Nijmegen

Postbus 1120

6501 BC Nijmegen

Algemeen nummer afdelingssecretariaat: + 31 (0)24 3297138

SchoolsOUT is een samenwerking tussen de Nijmeegse scholen voor Voortgezet onderwijs,
GGD regio Nijmegen, gemeente Nijmegen en de Nijmeegse homobelangenorganisaties COC en DITO.

